

2020-11-19

Ert dnr:
Ju2020/04130

Avdelningen för Juridik
Germund Persson
Direktör

Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.L4@regeringskansliet.se

Promemorian Förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än åtta deltagare (Ju2020/04130)

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tillstyrker författningsförslagen i promemorian. SKR lämnar därutöver vissa kommentarer.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Ordningslagen ger regeringen möjlighet att föreskriva att allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inte får hållas inom ett visst område, om förbudet är nödvändigt att motverka epidemi. Denna möjlighet har utnyttjats genom förordningen (2020:114) om förbud mot allmänna sammankomster och offentliga tillställningar (förbudsförordningen), där det sedan 29 mars föreskrivs att det är förbjudet att anordna allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än 50 deltagare. Vissa lättnader har gjorts i förordningen *dels* såtillvida att förbudet inte gäller arrangemang som omfattas av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (LTSS), dock med undantag för offentliga dans- och tillställningar som ändå omfattas av förbudsförordningen, *dels* under vissa förutsättningar vad gäller allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med högst 300 sittande deltagare. Med något undantag har alla länsstyrelser beslutat om regionala skärpningar av dessa bestämmelser.

I den remitterade promemorian föreslås att gränsen på 50 personer i förbudsförordningen ska ändras till åtta personer. Vidare föreslås att undantaget för sådana verksamheter som regleras i LTSS ska tas bort. Det innebär att för en restaurang som ordnar en konsert för de sittande restauranggästerna, kommer antalet gäster att begränsas till åtta. Utan sådant konstnärligt framförande kommer ingen exakt gräns att gälla för hur många som restauranggäster som får tas emot, däremot inskränkningarna i LTSS med tillhörande föreskrifter och allmänna råd liksom de föreskrifter och allmänna råd som Folkhälsomyndigheten beslutat enligt smittskyddslagstiftningen.

SKR delar regeringens uppfattning att smittspridningen och belastningen på sjukvården, även intensivvården, åter är alarmerande och att finns fog för ytterligare inskränkande bestämmelser i syfte att minska smittspridningen. SKR delar också uppfattningen att det finns fog för att använda bemyndigandet i ordningslagen och att tillfälligt skärpa bestämmelserna i förbudsförordningen i detta syfte. De föreslagna ändringarna i förordningen ter sig under omständigheterna rimligt avvägda, även om de innebär en stor inskränkning i mötes- och näringsfriheterna och också kommer att

medföra märkbara ekonomiska konsekvenser för vissa verksamheter. Det gör att det är angeläget att inskränkningarna inte gäller längre än nödvändigt. Med dessa kommentarer tillstyrker SKR författningsförslagen i promemorian.

SKR noterar att det i promemorian inte föreslås någon förändring när det gäller undantaget för 300 sittande deltagare, t.ex. på teaterföreställning eller biograf-föreställning. Samtidigt kan konstateras att de flesta länsstyrelser beslutat om lägre tillåtet maxantal vad gäller sittande deltagare. Det finns enligt SKR fördelar med att begränsande bestämmelser kan variera regionalt och lokalt beroende på smittspridningens omfattning, så att inskränkningar i mötesfrihet och näringsfrihet inte föreskrivs för områden där sådana inskränkningar inte är påkallade, men när problem med smittspridning finns i stort sett i hela landet och den allmänna maxgränsen på 300 sittande deltagare i de flesta län har ersatts av regionala beslut, anser SKR att det finns skäl att ändra maxgränsen i förordningen även för arrangemang med sittande deltagare. Budskapet genom författningsändringen skulle på så sätt blir tydligare och mindre motsägelsefullt.

SKR noterar att det finns andra verksamheter, som faller utanför den möjliga regleringen enligt ordningslagstiftningen, där det från smittskyddssynpunkt också kan vara angeläget att minska antalet besökande, exempelvis i shoppingcentra. För serveringsställen finns särskild reglering. Besöksförbud inom särskilda boenden har tidigare utfärdats med stöd av socialtjänstlagen och har aviserats ånyo. Inskränkningar kommer att genomföras med stöd av alkohollagstiftningen. I övrigt är det smittskyddslagens allmänna bestämmelser och Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd meddelade med stöd av smittskyddslagstiftningen som enskilda, arbetsgivare och verksamheter har att hålla sig till. Folkhälsomyndighetens bemyndigande i smittskyddslagen att besluta om avspärrning av område har hittills inte använts. Den här splittringen på olika lagar med olika syften och med föreskrifter, allmänna råd och rekommendationer på olika nivåer och med olika avsändare, skapar oklarheter såväl för dem som driver verksamhet som för allmänheten, vilket SKR erfarit i löpande rådgivning till medlemmarna och vid mediakontakter. Förbundet har bl.a. noterat att vissa teatrar beslutat att ställa in återstående verksamhet under året med hänvisning till förbudet mot arrangemang med fler än åtta deltagare – trots att undantaget för 300 sittande deltagare enligt förslaget är avsett att behållas, låt vara att det också finns särskilda föreskrifter i olika län att förhålla sig till. Härtill kommer att förekomsten av sanktioner vid regelöverträdelser varierar och att tillsynen över efterlevnaden av reglerna ligger på olika myndigheter. – SKR vill därför i sammanhanget understryka behovet av en mera sammanhållen pandemi- eller krislagstiftning.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling
VD

Germund Persson
Avdelningen för juridik, Direktör